<u>דף מידע על אשרות ומעמד של מבקשי מקלט מאריתריאה וסודאן - דצמבר 2020</u>

בישראל שוהים כיום כ30 אלף מבקשי מקלט שהם אזרחי אריתריאה ואזרחי סודאן, וכן מבקשי מקלט נוספים ממדינות אחרות בעולם. מבקשי המקלט שוהים בישראל באופן חוקי מתוקף **סעיף 2א5 לחוק הכניסה לישראל תשי"ב-1952**:

> "רישיון זמני לישיבת ביקור למי שנמצא בישראל בלי רישיון ישיבה וניתן עליו צו הרחקה – עד ליציאתו מישראל או הרחקתו ממנה."

כלומר, אדם המגיש בקשה למקלט מדיני בישראל מקבל אשרה מסוג 2א5 הקובעת כי הוא שוהה בישראל באופן זמני עד שיעזוב או לחלופין יוכר על ידה כפליט או יסדיר את מעמדו בדרך אחרת.

<u>מה מעניק רישיון השהייה בישראל?</u>

- הגנה ממעצר והרחקה.
- רשות לשהות בישראל עד לתוקף הרישיון.
- התחייבות המדינה לא לנקוט באכיפה נגד עבודתו בארץ (תקף רק 6 חודשים לאחר הגשת הבקשה).

<u>הגנה קבוצתית:</u>

בהתאם לחוות דעת שגיבשה ישראל בנוגע למצב באריתריאה וברפובליקה הדמוקרטית של קונגו, וכן מאחר וסודאן היא מדינה עוינת לישראל (נכון לרגע זה הנורמליזציה עוד לא הפכה לעובדה מוגמרת) – ישראל מחילה מדיניות של הגנה קבוצתית זמנית בנוגע לאזרחי מדינות אלו השוהים בה. עמדתה הרשמית של המדינה היא שגירוש אזרחי מדינות אלו למולדתם עלול לסכן את חייהם או את חירותם ועל כן ללא קשר להליכי המקלט – כל אזרח אריתריאה, סודאן וקונגו השוהה בישראל זכאי לקבל אשרת שהיה מסוג 2א5. לכן, גם מי שאשרתו אבדה או שלא חידש אשרה במשך זמן רב זכאי לקבל אשרה. כמו כן, גם אלו שמשתחררים ממעצר מנהלי זכאים לקבל אשרה.

<u>איסור עבודה:</u>

על גבי אשרה מסוג 2א5 עשוי להופיע הכיתוב "<u>רישיון זמני זה אינו מהווה אישור עבודה</u>". כיתוב זה עשוי להופיע על אשרות של מבקשי המקלט מאריתריאה וסודאן וכן על אשרותיהם של מבקשי מקלט ממדינות אחרות שבקשותיהם עדיין נבחנות. **על אף הכיתוב, מחזיקי אשרה זו זכאים לעבוד**, בהתאם להתחייבות המדינה לבג"ץ 6312/10. המדינה התחייבה להימנע מאכיפת האיסור על העסקת מבקשי מקלט שלא ניתן לגרשם למדינות מוצאם. כמו כן התחייבה המדינה להודיע 30 יום מראש לפני שתתחיל להפעיל את אכיפת האיסור. **יש לציין כי מבקש מקלט בעל אשרה זו זכאי**

לתנאי עבודה זהים לעובד ישראלי וביניהם גם דמי ביטוח לאומי, ביטוח בריאות, פיצויי פיטורין, חופשה שנתית.

<u>הגבלות גיאוגרפיות:</u>

החל משנת 2015, עם שחרורם של מבקשי מקלט רבים ממתקן השהייה חולות בעקבות בג"ץ אדם, הורה שר הפנים דאז לאסור על מבקשי מקלט לעבוד ולהתגורר בערים אילת ותל אביב. עם השנים, הגבלה זו שונתה מעט ועל אשרתם של חלק ממבקשי מקלט ששוחררו מחולות מאוחר יותר, הופיעה ההגבלה על איסור עבודה בשבע ערים שונות: אילת, תל אביב, פתח תקווה, אשדוד, ירושלים, נתניה, בני ברק.

<u>איך מחדשים אשרה?</u>

מאז פרוץ מגפת הקורונה, החלה רשות האוכלוסין וההגירה לחדש באופן אוטומטי את אשרותיהם של מבקשי מקלט מאריתריאה וסודאן. כיום, בהתאם להתחייבויות המדינה בהליכים משפטיים שונים אשרות אלו מוערכות עבור סודאנים לתוקף של שנה ועבור אריתראים לתוקף של חצי שנה.

אסמכתא על חידוש האשרה ניתן למצוא במערכת הממוחשבת שנמצאת באתר של רשות האוכלוסין וההגירה באמצעות הזנת מס' האשרה ומדינת המוצא של מבקש המקלט. <u>באסמכתא יופיעו שם מבקש המקלט, מס' האשרה, מדינת המוצא, תוקף האשרה, הגבלות העסקה, הגבלות גיאוגרפיות (אם קיימות) ותמונתו של המבקש.</u>

לעומת זאת, מבקשי מקלט שלא חוסים תחת הגנה קבוצתית, מחדשים את אשרתם בלשכת משרד הפנים בבני ברק ביום בו פגה אשרתם.

- **<u>אובדן אשרה:</u>**

כל מבקש מקלט שאיבד את אשרתו (או לא חידש אותה במשך תקופה ארוכה), עליו לקבוע תור לחידוש אשרתו. זאת ניתן לעשות באמצעות שליחת מייל את כתובת המייל: Lost-visa@piba.gov.il.

<u>בתוכן של המייל נא לציין:</u>

1. שם מלא.
2. מס' אשרה.
3. האם מדובר באובדן אשרה או אי חידוש במשך תקופה ארוכה.

4. במידה ומדובר בתושב אילת – יש לציין זאת כדי לקבל את האשרה בלשכת רשות האוכלוסין בעיר.

לאחר שליחת המייל, יקבע תור למועד חידוש האשרה. שימו לב, כי מי שאיבד את אשרתו הפיזית יאלץ לשלם אגרה עבור חידוש האשרה בסכום של 260 ₪, כך גם במידה ומבקש המקלט מגיע לחדש את אשרתו לאחר שלא עשה זאת במשך תקופה ארוכה או אם האשרה הישנה הושחתה או נפגמה.